

1. ΝΕΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤΙΣ ΕΛΛΗΝΟΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . .07/09/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .07/09/2024

Σελίδα: 1

● **Ελλάδα - Γερμανία:** Σύμφωνα με έρευνα της Kapa Research για λογαριασμό του ιδρύματος Friedrich Ebert, το 31% των Ελλήνων έχει θετική άποψη για τη Γερμανία. Αυτό αντιπροσωπεύει διπλασιασμό των θετικών γνώμων σε σχέση με έρευνα του 2022. **Σελ. 13**

Νέο κεφάλαιο στις ελληνογερμανικές σχέσεις

Του ΡΟΝΑΛΤ ΜΕΪΝΑΡΝΤΟΥΣ*

Οι απόψεις αλλάζουν με τον χρόνο. Ζούμε σε περίοδο βαθιάς πολιτικής, κοινωνικής, οικονομικής και πολιτιστικής αναταραχής, η οποία επιπρεάζει τον τρόπο σκέψης και τα συναισθήματα των ανθρώπων. Η εικόνα της Γερμανίας στην Ελλάδα υφίσταται παρόμοιες μεταβολές. Οι απόψεις των Ελλήνων για τη Γερμανία μεταβάλλονται. Σύμφωνα με έρευνα της Kara Research από τον Ιούνιο για λογαριασμό του ιδρύματος Friedrich Ebert, 31% των Ελλήνων έχει θετική άποψη για τη Γερμανία. Αυτό αντιπροσωπεύει διπλασιασμό των θετικών γνημών σε σχέση με έρευνα του 2022. Την εποχή εκείνη, μόλις 16% των ερωτηθέντων είχαν θετική άποψη για τη Γερμανία. Τα δεδομένα μας επιτρέπουν έτσι να κάνουμε λόγο για νέα εικόνα της Γερμανίας στην Ελλάδα.

Υπάρχει ωστόσο χώρος για βελτίωση. Το 2005, οι έρευνες έδειχναν ότι η Γερμανία βρισκόταν στην κορυφή της κατάταξης των δημοφιλέστερων χωρών για τους Έλληνες, με τη Γαλλία να ακολουθεί και τις ΗΠΑ να καταλαμβάνουν την τρίτη θέση. Μπορούμε εκ των υστέρων να μιλήσουμε για τεκτονική μετατόπιση των συλλογικών απόψεων. Παρά τη σαφή βελτίωση του κλίματος, μερικά σημεία αμυαρίζουν τη γενική εικόνα. Αρνητικές αντιλήψεις παραμένουν ριζωμένες, αν και εξασθενημένες, σε τρεις τομείς: τη συμπεριφορά της Γερμανίας στην οικονομική κρίση, την ιστορία της Κατοχής και της διαχείρισης της επόδους αυτής κληρονομιάς και στη στάση του Βερολίνου στην ελληνοτουρκική διένεξη. Οι εξελίξεις στους τρεις αυτούς

τομείς τα τελευταία δύο χρόνια επηρέασαν τις απόψεις του κοινού. Οι σημαντικότερες μεταβολές αφορούν την οικονομική πολιτική και το τέλος του «φαύλου κύκλου μνημονίων, ύφεσης και αρνητικής δημοσιότητας», όπως επισημάνθηκε σε επετειακή έκδοση του Ελληνογερμανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου. Το ξεπέρασμα της οικονομικής κρίσης είναι ο σημαντικότερος παράγοντας βελτίωσης των ελληνογερμανικών σχέσεων και της ανανέωσης

της εικόνας της Γερμανίας στα μάτια των Ελλήνων. Οι ημέρες που εκπρόσωποι της κυβέρνησης της Αθήνας ταξίδεψαν στις Βρυξέλλες και το Βερολίνο ως ικέτες έχουν παρέλθει. Η ελληνική κυβέρνηση επέστρεψε στον διπλωματικό στίβο με το κεφάλι ψηλά. Εκεί που κάποτε κυριαρχούσε η ειρωνεία και η αναγνώριση της επιτυχούς προσαρμογής και η αποδοχή. Η

«μεταμόρφωση» των ελληνογερμανικών σχέσεων διευκολύνεται από τη διαστακτική μεταβολή της γερμανικής πολιτικής στο ελληνοτουρκικό. Η κυβέρνηση συνασπισμού στο Βερολίνο αντιτάθηκε στη στρατηγική του Τούρκου προέδρου –προκλητική για την Αθήνα και όχι μόνο– με στοχευμένες πολιτικές και διπλωματικές παρεμβάσεις. Γερμανοί διπλωμάτες εργάσθηκαν παρασπονιακά για την επανεκκίνηση του διαλόγου μεταξύ Αθήνας και Αγκυρας

στην κορυφή της έντασης το 2022, επιτυγχάνοντας τελικά ικανοποιητικό αποτέλεσμα. Ως αποτέλεσμα της πρωτοβουλίας αυτής παρατηρούμε από την άνοιξη του 2023 σπάνια φάση διμερούς αποκλιμάκωσης μεταξύ των γειτόνων στις δύο όχθες του Αιγαίου, οι οποίοι έφτασαν ακόμη και να δεσμευθούν ότι θα αναζητήσουν φιλικό διακανονισμό της διένεξης τους. Η απουσία κρίσεων μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας έχει περιορίσει την εδραίωση της άποψης

ότι η Γερμανία είναι παραδοσιακός υποστηρικτής της Τουρκίας.

Το θέμα των πολεμικών αποζημιώσεων από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο παρέμεινε στάσιμο τα τελευταία χρόνια, με τις δύο πλευρές να έχουν εκθέσει τις αντιδιαμετρικά αντίθετες θέσεις τους. Και οι δύο, όμως, συμφώνησαν σιωπηλά να μην επιτρέψουν στο ευαίσθητο ζήτημα να απειλήσει τις μελλοντικές τους σχέσεις. Πέρα από περιστασιακές εκδόσεις και ιστορικές ημερίδες, το θέμα έπαψε να παίζει ουσιαστικό ρόλο στην ελληνική πολιτική σκηνή. Η εικόνα της Γερμανίας στην Ελλάδα διαμορφώνεται από περίπλοκο συνδυασμό ιστορικών, πολιτικών, κοινωνικών, οικονομικών και πολιτιστικών παραγόντων. Οι διακυμάνσεις και οι αλλαγές προκύπτουν από τη δυναμική αλληλεπίδραση των παραπάνω παραγόντων και του τρόπου που οι αλλαγές γίνονται αντιληπτές από τις πολιτικές τάξεις, τα μέσα ενημέρωσης και τον ίδιο τον πληθυσμό στις δύο χώρες. «Θέλουμε να κάνουμε τα πάντα και εγώ προσωπικά θα κάνω τα πάντα, προκειμένου να βελτιώσω την εικόνα της Γερμανίας και των Γερμανών πρόσβιν στην Αθήνα, Αντρέας Κιντλ, σε συνέντευξή του στην Deutsche Welle στις αρχές του 2024. Ο δρόμος για την αποκατάσταση της δημοτικότητας της Γερμανίας στην Ελλάδα είναι μακρύς και δύσβατος, αλλά η παρούσα τάση δείχνει προς τη σωστή κατεύθυνση.

* Ο δρ Ρονάλτ Μείναρτους είναι Senior Researcher και συντονιστής Ερευνητικών Σχεδίων στις Ελληνογερμανικές Σχέσεις στο νοσηείο [EUIAMET](#).

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ